

Szabó József

**festő- és
szobrászművész
életútja,
alkotói pályája**

2025.

A festő édesanyja nyúli házuk ajtajánál

KERESZTELTEK							
Foglaltó szám	A	A	A kereszttelnek				A
	születésének	keresztele- sége	D O M O		származási állapot	vezetéki- és keresztnév, polgári állása, vallása s születési helye	
	éve, havi, napja és órája	éve, havi, napja és órája	férfi	nő	sz. vagy tör- vény- telen		
31.	1925. május 11.	1925. május 14.	József férfi		tör- vényes	Szabó Imre földműves, rom. kath., Ábrahám Rozália, szül. hegy, rom. kath.	

Szabó József 1925. május 11-én született Nyúlhegy községben egy hétgyermekes család negyedik sarjaként.

Édesapja, Szabó Imre (1887-1967) és édesanyja,

Ábrahám Rozália (1890-1978) földművesként tartotta el a népes családot. Nagyon szerény körülmények között éltek, sokat nélkülöztek és éheztek. A szülők korán munkába fogták a gyerekeket, hogy a megélhetésüket biztosítani tudják. A legnagyobb dologidőben gyakran előfordult, hogy a gyerekeknek is ki kellett venni a részüket a ház körüli munkákból, ilyenkor nem tudtak iskolába menni.

Szabó József Nyúlon végezte el az általános iskolát. Jó tanuló volt.

Szabóék Nyúlon, a ma Rákóczi-telepnek nevezett falurésznek ebben a házában éltek. Itt születtek és nevelkedtek a gyerekek. A kép a művész 1978-as hazalátogatása idején készült, ahol édesanyja társaságában látjuk.

A tornácos szülői ház ma is áll, de közben gazdát cserélt.

Bécsikapu-tér 1936

Cesznek vára

Szabó József nagyon szeretett rajzolni. Amikor rajztanára 1936-ban meglátta a Bécsikapu-térről készült képét, nem akarta elhinni, hogy ő készítette.

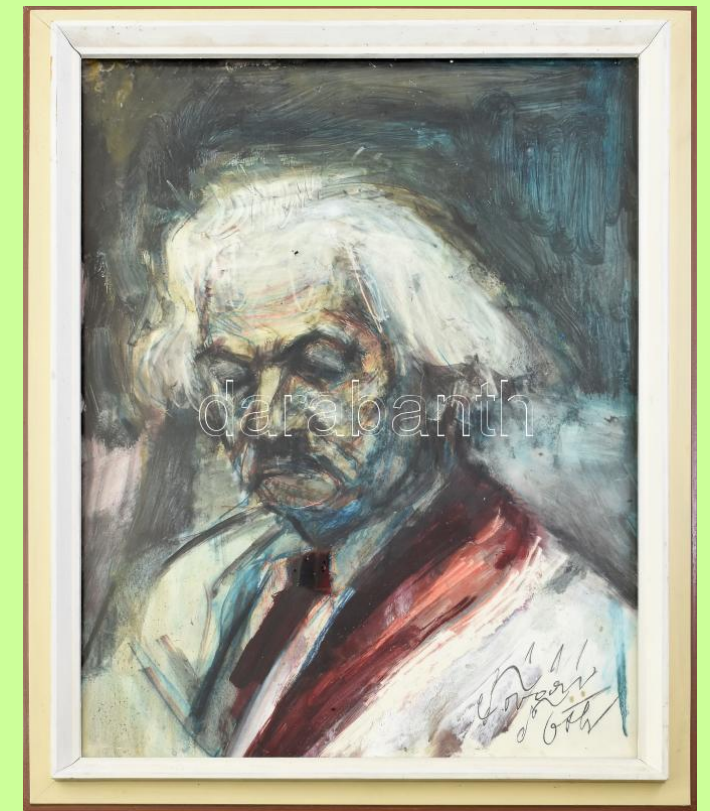
A szülők nem akarták, hogy József tovább tanuljon, csak tanárai biztatására iratták be a győri Czuczor Gergely Gimnáziumba, ahol 1943-ban sikeres érettségi vizsgát tett.

A Czuczor Gergely Gimnázium

Szabó József 18 éves korában

Tóvári Tóth István önarcképe

A fiú rajztehetségére 1944-ben felfigyelt Tóvári Tóth István győri festőművész is, aki hasznos tanácsokkal és művészeti témájú könyvekkel látta el a tehetséges fiatalembert.

1946-ben merész elhatározással Budapestre utazott, napokig kószált a városban, majd beköltözött egy elhagyott, kibombázott budai házba. Élelem hiányában a ház udvarán álló szederfa termésével táplálkozott.

Amikor leesett a fáról három hónapig kórházba került.

Balesetének nyomasztó emléke még évekkel később is megjelent műveiben.

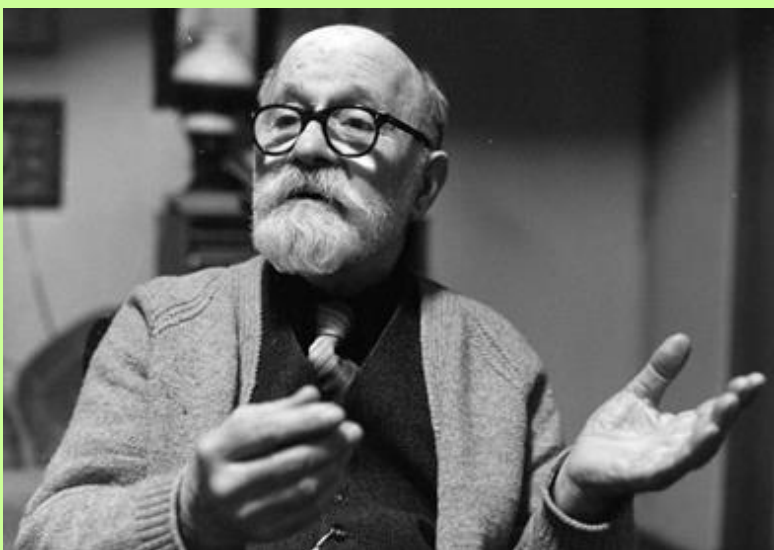
**Földre zuhanás, megmenekülés,
elhivatás 1958**

Felgyógyulva alkalmi munkákból élt, felvételi előkészítő tanfolyamra iratkozott.

A Budapesti Képzőművészeti Főiskola

1947-ben felvették a Képzőművészeti Főiskola festő szakjára, melyet 1953-ban kitüntetéssel végzett el. Ezután két éves ösztöndíjat kapott, albérletbe költözött, könyveket, ruhákat vásárolhatott, nem kellett többé éheznie. Az ösztöndíj leteltével állami megbízásokat kapott, amellyel ugyan jól lehetett keresni, de a kötelező politikai plakátkészítést művészi szabadsága korlátozásaként élte meg. Szeretett volna Párizsba utazni, hogy tovább képezze magát.

Főiskolai tanárai között ott találjuk Barcsay Jenőt és Szőnyi Istvánt is.

Fiatal festő 1947

Őrlődés.

Menjek vagy ne menjek?

Szüleihez, testvéreihez és menyasszonyához, Évához való kötődése, a tőlük való elválás fájdalma sokáig meghatározta lelkiállapotát.

Bizonytalanság

Búcsúztatás

Nehéz döntés után 1956. novemberében az ország elhagyására szánta el magát. Gyalogosan indult el és 7 napig tartott, amíg átjutott Ausztriába. Közben a határőrök többször rálöttek. Kúszva, mászva, éhezve, kialvatlanul, de sikerült maga mögött hagynia a „vasfüggönyt”,

mely életre szóló élményként későbbi műveiben is felbukkant.

Párizsi Képzőművészeti Akadémia

Szerencséjére francia nyelvtudása és azon tudatos törekvése révén, hogy tovább képezze magát hamar eljuthatott vágyai városába, Párizsba és több emigráns magyar fiatallal együtt felvételt nyert a Párizsi Képzőművészeti Akadémia festészet szakjára, ahol nemsokára önálló műtermet kapott.

Zenészek egy utcafesztiválon
1958

Párizsi Képzőművészeti Akadémia

Rövid időn belül új barátokkal, neves művészekkel került kapcsolatba. Az őt ért hatások ekkor született alkotásaiban is megjelentek. A párizsi főiskolát 1959-ben mester fokozatú diplomával zárta.

**Párizsi főiskolai munkái
1956-1958**

**1959 őszétől
3 évre a Nizzai
Képzőművészeti
Főiskolára
iratkozott be.
Itt is állami
ösztöndíjat és
önálló
műtermet
kapott.
1963-ig tartó
nizzai
tanulmányi
időszakában
különböző
művészeti
csoportosulásokhoz
csatlakozott.**

Szabó József 1963-ban nősült meg.

Felesége : Janine Gautrol (1939-2006)

**Az esküvőt április 6-án Dormelles-ben, felesége falujában tartották.
(Dormelles 800 lakosú település Párizstól DK-re)**

Esküvőre menet

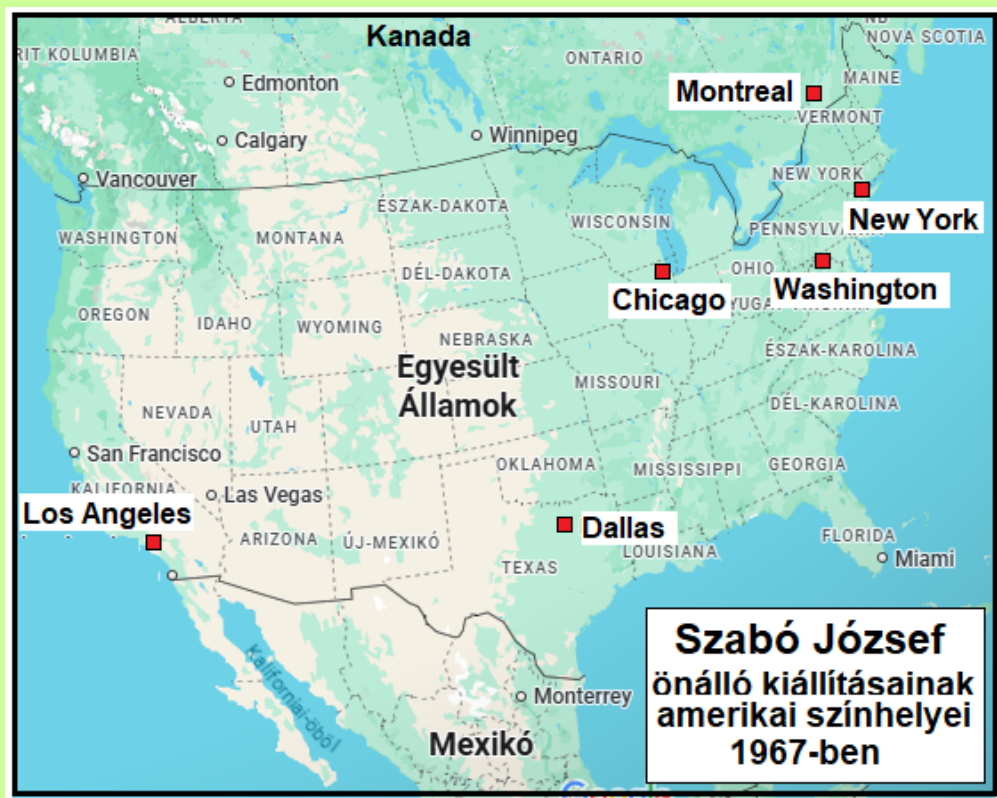
A házasságkötés

Úton hazafelé

1963-ban feleségével Párizsba költözött.

Első önálló kiállítása Párizsban nyílt meg 1966-ban. A kiállítás teljes anyagát egy amerikai műgyűjtő vásárolta fel, aki szerződést ajánlott a művésznek, hogy amennyiben hajlandó Amerikában letelepedni, akkor mindent megtesz, hogy műveit a legjobb galériákban mutassák be. Szabó József elfogadta az ajánlatot és új festményeket készített. 1966 decemberében feleségével Amerikába költözött.

A párizsi kiállítása anyagát az USA és Kanada több metropoliszában nagy sikerrel bemutathatta, de hamarosan rájött, hogy Amerikában rá az elüzletiesedés vár és művészi önállóságát fel kell adnia, ezért felmondta a szerződést és 1967 februárjában visszaköltözött Párizsba. Miniszteri segítséggel kamatmentes hitelből házat vett a Szajna mellett, ahol műtermet rendezett be.

Felvonulók
az utcán
Los Angelesben

Az 1968-as párizsi diáktüntetés

1968 májusában Párizsban hatalmas diáktüntetés robbant ki, mely Szabó Józsefet az 1956-os magyarországi forradalomra emlékeztette. Azt hitte, itt is kitört a forradalom.

A baloldali diáklázadás leverését kudarcként élte meg, mely mély nyomot hagyott benne és ez az akkor festett nyomasztó hangulatú képeiben öltött testet.

Csalódott tömegek az utcán 1968

Baloldali forradalom Párizsban 1968

Mélyen lesújtotta a tüntetések erőszakos felosztatása, alkotásai nyomasztó álmokképek voltak, tanulmányozni kezdte a szürrealisták módszereit. Barátai nem értettek egyet figuratív szürrealista törekvéseivel.

Csalódott Párizsban, ezért 1968-ban egy csendes dél-franciaországi falucskába , Lussanba költözött.

Egy középkori házat vásárolt meg és azt felújította.

Lussan 530 lakosú település D-Franciaországban

Lussonba költözése után,
1973-tól 1979-ig tartott
Szabó József művészetének
fantasztikus
szürrealista korszaka.
Ezt az időszakot szemléltetik az
itt bemutatott képei.

Tüzes
koncert
1977-78

A festő 1977-78

Vissza a paradicsomba 1974

A csodálatos mandarin 1977

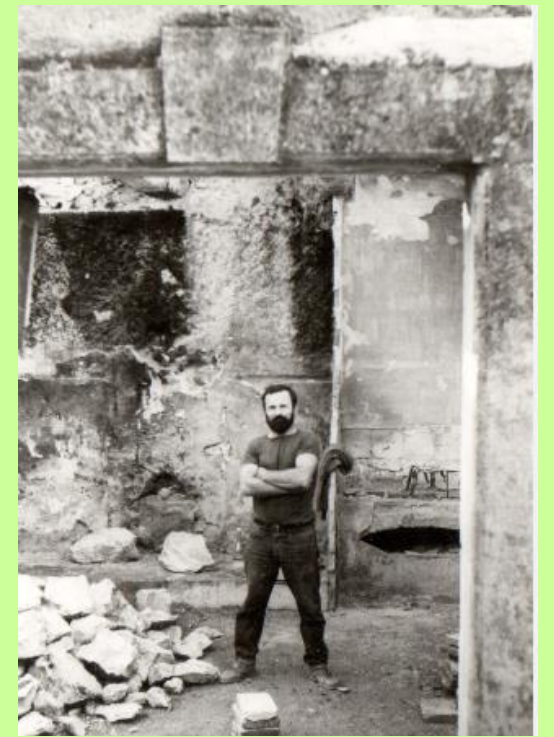
Teljesség 1976-77

A táj lenyűgözte, mert természeti adottságai és a pazar kilátás, a hegy alján megbúvó, gondosan művelt szántóföldek a szülőfalujára, Nyúlra emlékeztették.

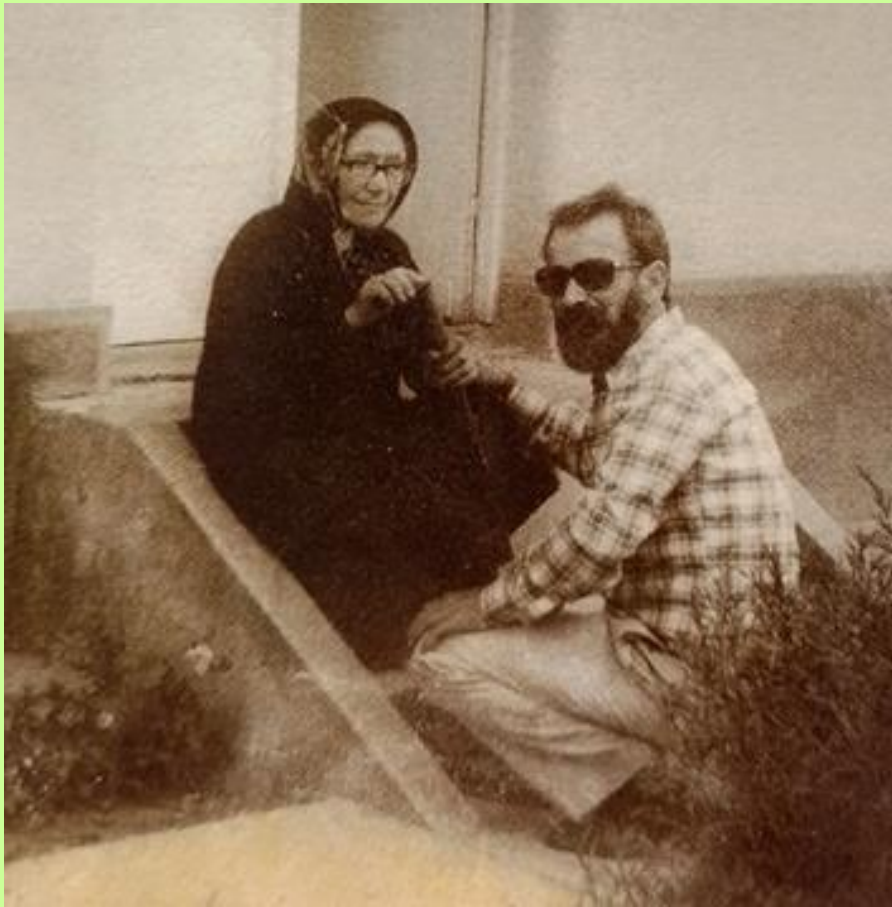
1976-ban az előző lakhelyétől nem messze fekvő 220 lakosú Fons-sur Lussonba, a falu legtávolabbi, legcsendesebb és legmagasabb pontjára költözött, ahol megfelelő helyet talált nagyméretű fémszobrai kivitelezéséhez.

A festő egy 16. századi, 100 éve nem lakott, romos házat vásárolt meg, melyet feleségével együtt, saját kétkezi munkájukkal újíttak fel. Berendezését is maga tervezte.

1978-ben francia állampolgársága birtokában meglátogatta édesanyját és testvéreit. Édesapja akkor már nem élt. Hazalátogatása után édesanyja is hamarosan elhunyt.

Szabó József rokonai körében a szülői háznál 1978-ban.

Ünnep
július
14-én

Áthatolhatatlan sűrű tér 1969-71

Szövevények

Tűz a fason 1985

Ünnep július 14-én

Fények a Szajánánál 1985

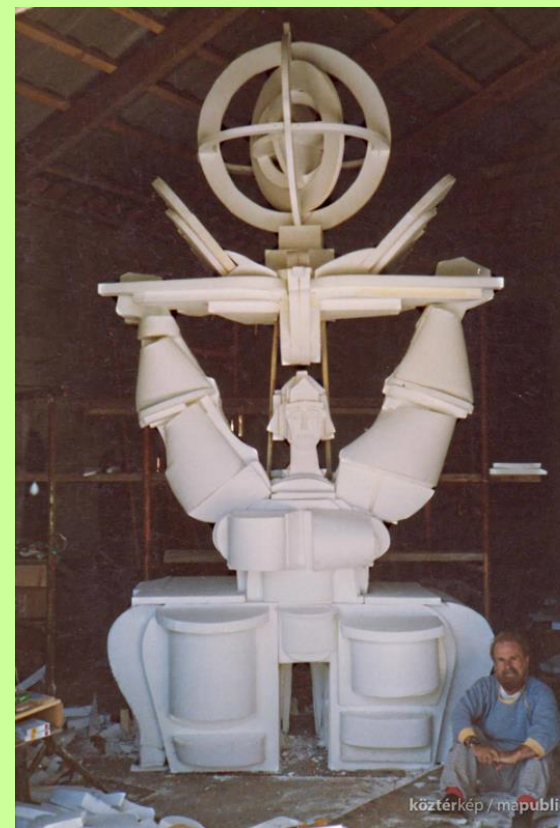
Szabó József
heroikus
újfiguratív szobrai
1983-89

Séte városában felállított 7 m-es
Nap fia című festett vasszobrát
helikopter emelte a helyére

Faust 1985-87

Köztéri szoborterv
1988

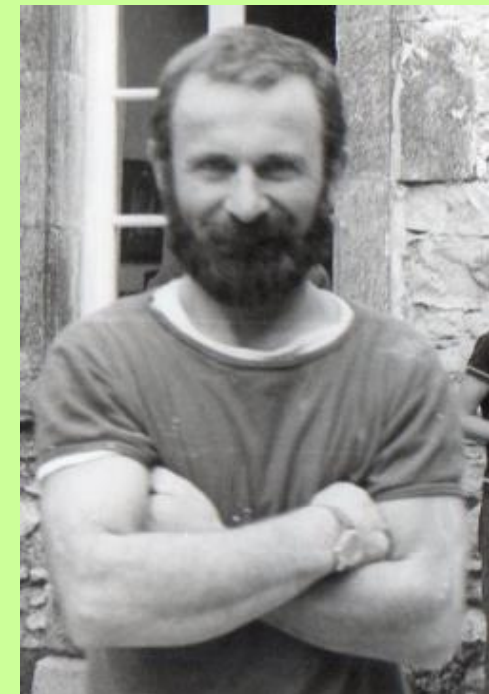
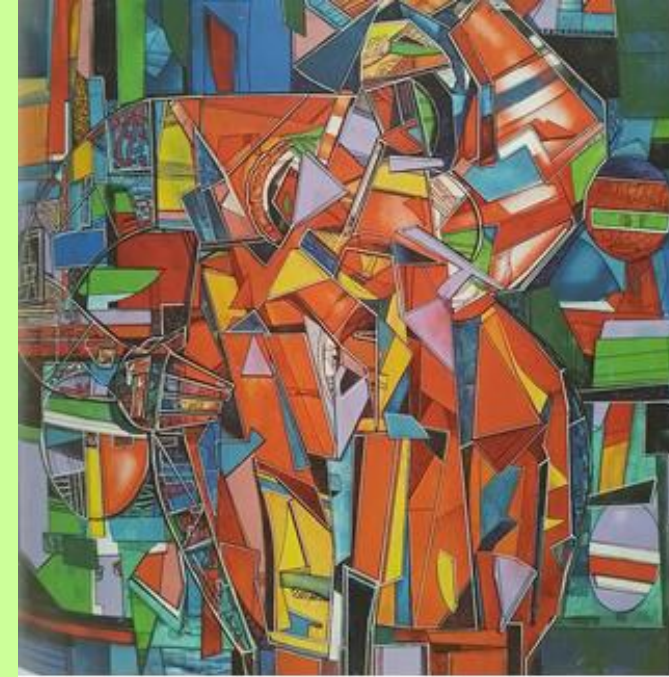
Hős fej
1989-90

**A szoborkészítés
hatása ekkortájt
festett képeiben is
visszatükröződött.**

**Figura
kompozíciók
1985-89**

**Búcsúzás
1985-87**

**Szoboralakos
festmény
1985-89**

**Geometrikus
absztrakciós
kompozíciók
1988**

Festett falplasztikák

Útvesztő 1988

Tömörített tér 1988

Túlzsúfolt tér 1988

SZABÓ JÓZSEF ÖNÁLLÓ KIÁLLÍTÁSAINAK EURÓPAI SZÍNHELYEI

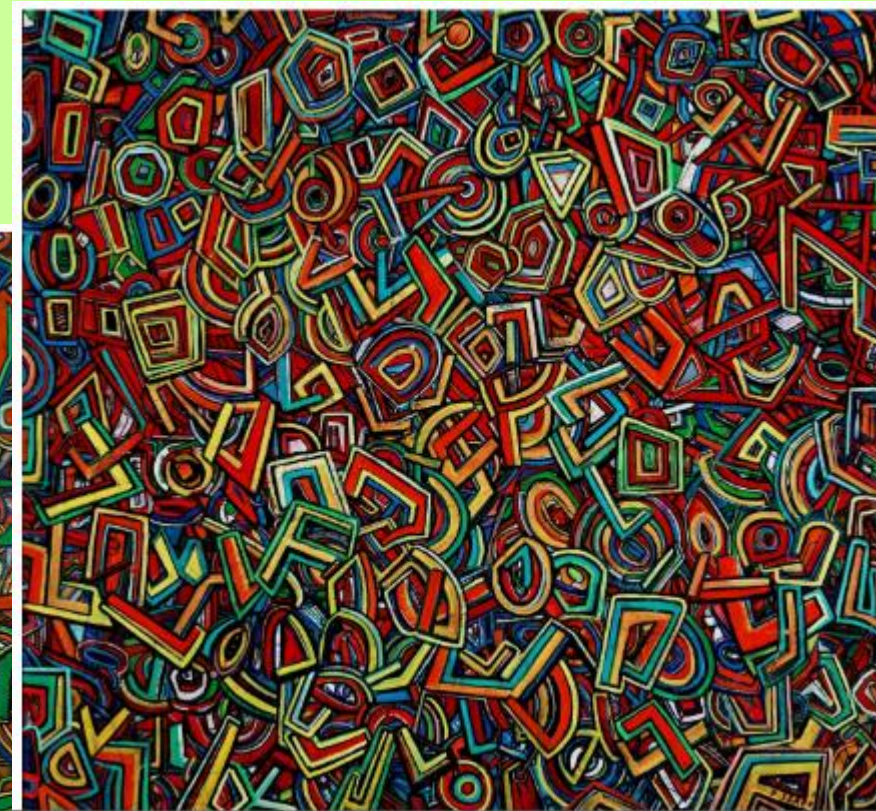
Joseph Szabo

**Kompozíció számokkal és betűkkel
1986**

**Kompozíció mértani alakzatokkal
1987**

**1986-os munkái
Betű és számkompozíciók**

Négyszögvariációk 1985-97

Kettesben feleségével

A művész „civil arca”

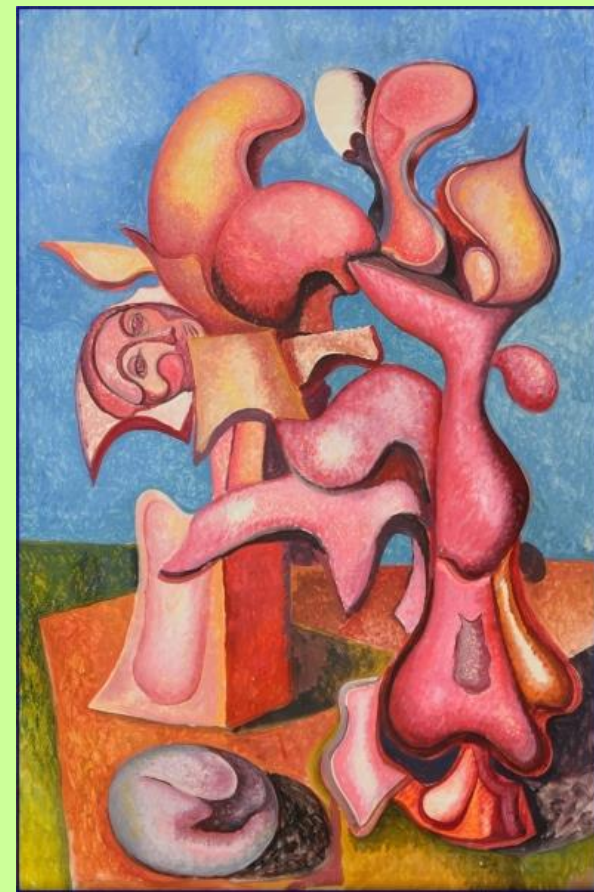

**Álarckombinációk
1990-1999**

**Vegyes
technikák**

Búcsúzó emlékezés

Emlékezés 1997

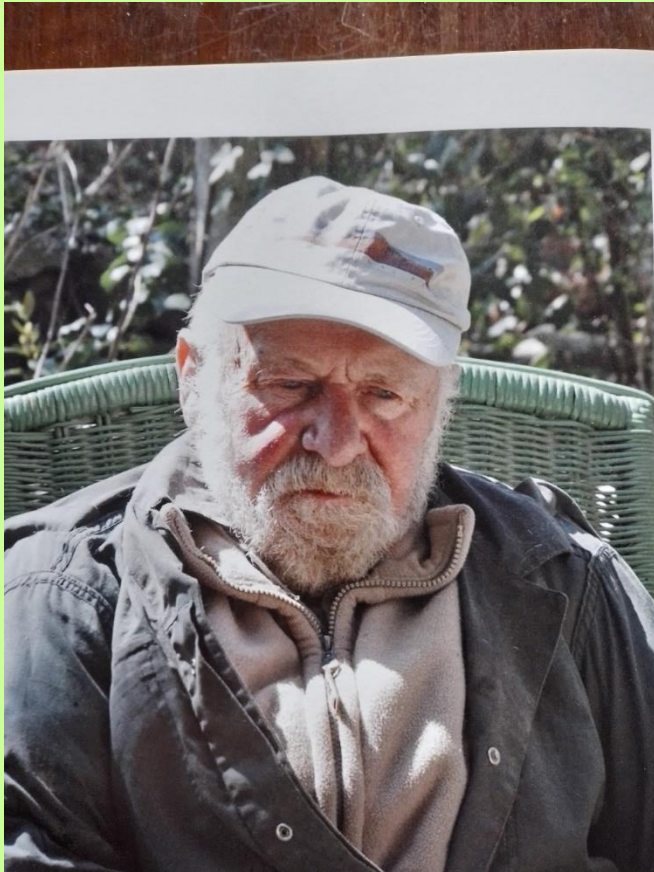

Nyúli búcsú 1997-98

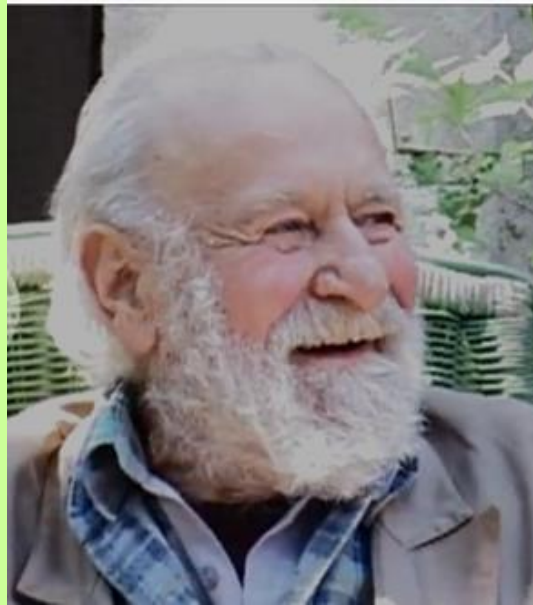

Testamentum 2008

**Szabó Józsefet felesége
2006-ban történt halála
nagyon megviselte.**

2009-ben készült fényképe

**A művész végleg
Magyarországra akart
költözni.
Sajnos ezt már nem
érhette meg, mert
85 éves korában,
2010. nov. 5-én
Dél-Franciaországban,
Alés város kórházában
elhunyt .**

**A művész hamvai végakarata szerint
a nyúli temetőben, szülei sírjában
találtak végső nyugóhelyre.**

Hagyatékának kezelője unokaöccse, Szabó Imre, akinek sikerült festményeinek jelentős részét Magyarországra menteni.

Szabó József halála óta Sopronban (2012), Budapesten (2014, 2022), Debrecenben (2016) és Győrben (2019) mutatták be műveit önálló kiállítás keretében.

**Szabó József (1925-2010)
Archaikus és posztmodern**

A könyv bőséges képanyaggal szemlélteti a művész alkotói pályáját.

Szabó József életéről és munkásságáról N. Mészáros Júlia írt 330 oldalas, három nyelvű összegző művet J. Szabó címmel 2019-ben.

Szabó József fontosabb díjai, elismerései

Díjak, ösztöndíjak, kitüntetések:

1953-55 **Állami** művészeti **ösztöndíj** , Budapest

1956-59 Párizsi Képzőművészeti Akadémia **állami ösztöndíj**

1958 Párizsi Képzőművészeti Akadémia

Magyar festőhallgatók kiállítása **fődíj**

1959-61 Nizzai Képzőművészeti Főiskola **állami ösztöndíj**

1975 Nemzetközi Képzőművészeti Fesztivál Párizs

Nemzetközi festészet kategória **1. díj**

1975 Franciaország Humanitárius Nagydíja-

Francia Köztársaság Nemzeti Érdemrendje, Vermeil érem (**aranyérem**)

1975 A Párizsi Műkritikusok Tiszti Rendjének **Aranypálma díja**, Brüsszel

1975 Spanyol-Belga Érdemrend, **Fabiola királyné kitüntetése**

1975 Párizs Országos képzőművészeti pályázat, festészet kategória, **ezüstérem**

KÖSZÖNI MEGTISZTELŐ FIGYELMÜKET

AZ ÖSSZEÁLLÍTÁS KÉSZÍTŐJE:

Szűcs Miklós

2025